

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Державний університет
інформаційно-комунікаційних технологій**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

Державного університету

інформаційно-комунікаційних технологій

протокол № 15 від « 18 » 12 2025 року

Голова Вченої ради університету

Володимир ШУЛЬГА

УВЕДЕНО В ДІЮ

наказом ректора

від « 30 » грудня 2025 року № 583

КОНЦЕПЦІЯ

**ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ
ІНШОМОВНОЇ (АНГЛІЙСЬКОЇ)
КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ
ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

Київ-2025

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

У сучасних умовах глобалізації, цифрової трансформації та інтеграції України до європейського освітнього простору володіння іноземними мовами є ключовою компетентністю майбутнього фахівця. Англійська мова виступає інструментом міжнародної комунікації, доступу до професійної інформації, академічної мобільності, участі у міжнародних проєктах і професійних спільнотах. Концепція визначає стратегічні засади, принципи та механізми розвитку іншомовної компетентності здобувачів вищої освіти Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій (далі – ДУІКТ) відповідно до вимог Common European Framework of Reference for Languages (CEFR).

У сучасному інформаційному суспільстві володіння іноземними мовами виступає однією з ключових компетентностей здобувачів вищої освіти технічних і гуманітарних спеціальностей. Міжнародні цифрові комунікації, наукові дослідження, участь у проєктах та академічних програмах вимагають високого рівня володіння англійською мовою. Концепція формування та розвитку іншомовної (англійської) комунікативної компетентності здобувачів освіти Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій (далі – Концепція) визначає стратегію вдосконалення іншомовної підготовки та передбачає реалізацію комплексної системи розвитку мовних компетентностей.

З огляду на євроінтеграційний курс України та стрімкий розвиток глобального ринку IT-індустрії володіння англійською мовою є критично важливим чинником професійної реалізації здобувачів вищої освіти Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій. Англійська мова є мовою міжнародної науки, цифрових технологій, телекомунікацій, комп'ютерної інженерії, кібербезпеки та штучного інтелекту. Недостатній рівень володіння англійською мовою суттєво обмежує здобувачів вищої освіти у доступі до передових освітніх ресурсів і наукових публікацій, знижує їхню участь у міжнародних академічних програмах, грантах, а також зменшує конкурентоспроможність випускників на глобальному ринку праці та загальну якість професійної підготовки.

Концепція окреслює стратегічні підходи, ключові напрями, принципи та інструменти розвитку іншомовної (англійської) комунікативної компетентності здобувачів вищої освіти Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій з метою підготовки конкурентоспроможних фахівців у галузі IT, кібербезпеки, здатних ефективно діяти в глобальному англomовному середовищі.

завдати, 18 годин самостійної роботи;

• Англійська мова для наукової комунікації – 3 кредити: 72 години практичних завдань, 18 годин самостійної роботи.

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ КОНЦЕПЦІЇ

Метою цієї Концепції є вибудова цілісної та ефективної системи формування в здобувачів вищої освіти університету іншомовної (англійської) комунікативної, професійної та міжкультурної компетентностей, що забезпечують їхню готовність до професійної діяльності, академічної комунікації англійською мовою та участі в міжнародних освітніх програмах тощо.

Основні *завдання* Концепції передбачають: упровадження рівневого мовного навчання відповідно до стандартів CEFR; забезпечення доступності та високої якості мовної освіти для всіх здобувачів вищої освіти; організацію системного моніторингу, контролю та удосконалення якості мовної підготовки; розвиток умінь академічного письма, усного мовлення та презентації результатів навчальної й наукової діяльності; формування професійно орієнтованої англійської мови для різних спеціальностей; створення умов для участі здобувачів вищої освіти у програмах міжнародної академічної мобільності; забезпечення мовного середовища, сприятливого для практичного застосування англійської мови; інтеграцію цифрових освітніх інструментів у мовну підготовку відповідно до вимог сучасного ринку праці, цифрової економіки та міжнародних освітніх стандартів.

Основні шляхи реалізації ґрунтуються на комплексному, системному підході, що охоплює модернізацію навчальних планів та освітніх компонентів:

1. Внесення як **обов'язкового** компоненту таких дисциплін:

- *Англійська мова для професійної комунікації* для студентів 1, 2, 3 курсів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти;
- *Англійська мова: комунікативний практикум* для студентів 4 курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти;
- *Англійська мова для ділової комунікації* для студентів 1 курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти;
- *Англійська мова для наукової комунікації* для студентів 1 курсу третього (здобуття наукового ступеня доктора філософії) рівня вищої освіти.

2. Уніфікування кількості кредитів / годин для усіх спеціальностей як такі:

- *Англійська мова для професійної комунікації* – **3** кредити: **72** години практичних занять, **18** годин самостійної роботи;
- *Англійська мова: комунікативний практикум* – **3** кредити: **72** години практичних занять, **18** годин самостійної роботи;
- *Англійська мова для ділової комунікації* – **3** кредити: **72** години практичних занять, **18** годин самостійної роботи;
- *Англійська мова для наукової комунікації* – **3** кредити: **72** години практичних занять, **18** годин самостійної роботи.

3. ПРИНЦИПИ НАВЧАННЯ

Система іншомовної підготовки ґрунтується на принципах: професійної спрямованості (ESP) – вивчення англійської у контексті ІТ, телекомунікацій, кібербезпеки, менеджменту тощо; наступності на всіх етапах навчання; відповідності CEFR; комунікативності – орієнтація на реальні мовні ситуації професійної сфери; академічної доброчесності; доступності – рівні можливості для студентів усіх категорій; цифровізації навчання – використання AI, LMS, VR/AR, онлайн-платформ, мобільних застосунків; автономності та самоосвіти; інтеграції мови в професійну підготовку; міждисциплінарної інтеграції; диференціації – індивідуальні траєкторії навчання; мотиваційності – створення умов, що заохочують до щоденної мовної практики; індивідуалізації – адаптивні траєкторії залежно від рівня володіння мовою.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ

Освітній процес передбачає вивчення нормативних дисциплін з англійської мови та застосування дієвих механізмів контролю, які включають підсумкове тематичне тестування, модульні контрольні роботи, заліки й іспити.

Організація мовної підготовки охоплює:

- проведення аудиторних (практичних) занять;
- роботу здобувачів на цифрових освітніх платформах (Google Workspace та ін.);
- участь у мовних клубах, воркшопах, тренінгах і вебінарах;
- здійснення обов'язкового щорічного контролю рівня володіння англійською мовою;
- можливість повторного складання контрольних форм оцінювання або проходження курсу у разі недостатнього рівня підготовки.

5. СТРУКТУРНА СХЕМА ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМУНІКАЦІЇ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

Комунікативна компетентність здобувачів включає:

- Мовну компетентність (лексика, граматики, фонетика);
- Мовленнєву компетентність (говоріння, письмо, читання, аудіювання);
- Професійно-комунікативну компетентність (ІТ-англійська тощо);
- Міжкультурну компетентність (участь у міжнародних заходах);
- Цифрову мовну компетентність (AI, онлайн-платформи).

6. ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ

Вивчення англійської мови здійснюється з урахуванням специфіки освітніх програм Університету та передбачає використання автентичних матеріалів, професійних кейсів і симуляцій фахових ситуацій.

Професійна спрямованість мовної підготовки реалізується через вивчення англійської мови в контексті спеціальностей: англійська для ІТ, англійська для телекомунікацій, англійська для кібербезпеки, англійська для менеджменту та цифрових комунікацій. У процесі навчання застосовуються моделювання робочих ситуацій, аналіз технічної документації та спеціалізованих текстів, створення презентацій, опрацювання професійних кейсів, наукових статей тощо.

7. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Реалізація Концепції сприятиме підвищенню рівня володіння англійською мовою та забезпечить готовність здобувачів вищої освіти до участі в програмах міжнародної академічної мобільності. Вона також створить умови для формування конкурентоспроможних фахівців у галузях інформаційно-комунікаційних технологій, кібербезпеки, менеджменту та маркетингу здатних ефективно працювати в міжнародному середовищі, долучатися до глобальних проєктів, отримувати доступ до світових технологій і продовжувати освіту за кордоном.

8. ВИСНОВКИ

Запропонована Концепція орієнтована на формування сучасної, ефективної та інноваційної системи вивчення англійської мови в Державному університеті інформаційно-комунікаційних технологій. Вона спирається на державні пріоритети у сфері мовної освіти, зокрема на положення Концепції Державної цільової національно-культурної програми сприяння вивченню та застосуванню англійської мови в Україні на 2026-2030 роки (Постанова Кабінету Міністрів України від 04 червня 2025 р. № 659), Концепція спрямована на розвиток людського капіталу та забезпечення відповідності мовної підготовки здобувачів вищої освіти університету вимогам глобального ринку праці. Вона формує стратегічне підґрунтя для модернізації освітнього процесу, інтеграції сучасних методів викладання й цифрових технологій, а також розширює можливості здобувачів вищої освіти щодо участі в міжнародних освітніх програмах, академічній мобільності та професійній взаємодії у світовому англomовному середовищі. Реалізація Концепції забезпечить підвищення конкуренто-спроможності університету як інституції, що готує висококваліфікованих фахівців для сфери інформаційно-комунікаційних технологій, кібербезпеки, менеджменту та маркетингу.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

Закон України “Про вищу освіту” від 01.07.2014 р. № 1556-VII.

Закон України “Про наукову і науково-технічну діяльність” від 26.11.2015 р. № 848-VIII.

Затверджені стандарти вищої освіти <https://mon.gov.ua/osvita-2/vishcha-osvita-ta-osvita-doroslikh/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukraini/zatverdzeni-standarti-vishchoi-osviti>

Концепція Державної цільової національно-культурної програми сприяння вивченню та застосуванню англійської мови в Україні на 2026-2030 роки: Постанова Кабінету Міністрів України від 4 червня 2025 р. № 659

Концепція розвитку англійської освіти в Україні: Наказ МОН № 600 від 01.06.2013.

Про затвердження Положення про єдині вимоги до програм навчальних дисциплін у ЗВО: Наказ МОН № 137 від 09.02.2021 р..

Про Національну рамку кваліфікацій (NQF): Постанова КМУ № 1567 від 30.12.2015 р.

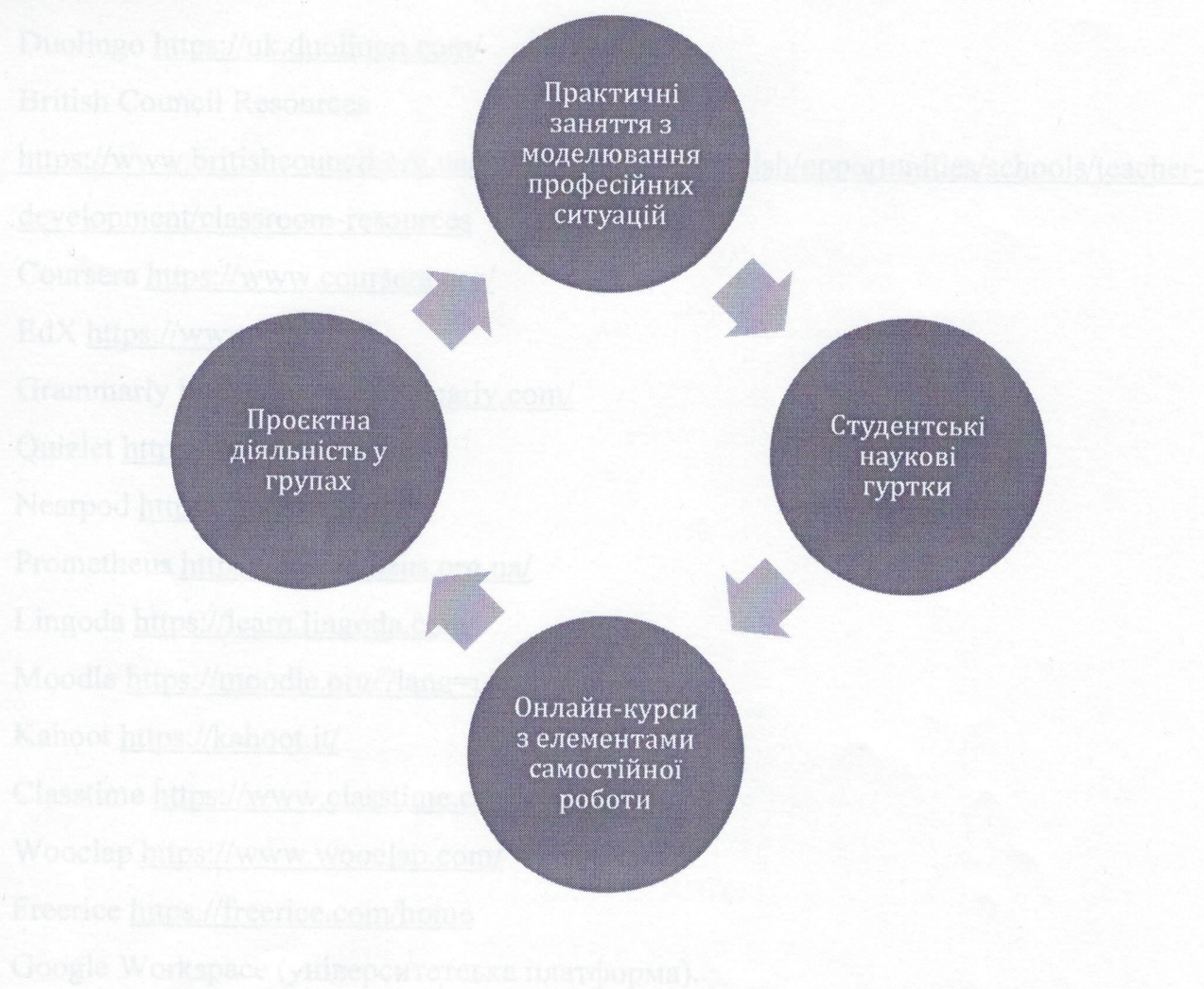
Council of Europe. Common European Framework of Reference for Languages: Companion Volume. Strasbourg, 2020.

UNESCO Global Education Monitoring Reports, 2020–2024.

ВИМОГИ ДО РІВНІВ ВОЛОДІННЯ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ (CEFR)

<i>Рівень CEFR</i>	<i>Опис компетентностей</i>	<i>Очікуваний курс</i>
A1	Розуміння базових фраз, представлення себе, елементарні діалоги	1 курс першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
A2	Розуміння простих текстів, навички щоденного спілкування	1-2 курси першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
B1	Ведення діалогу на знайомі теми, написання коротких текстів	2-3 курси першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
B2	Упевнена комунікація, читання професійних матеріалів	4 курс першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
C1	Академічне письмо, складні професійні тексти	1 курс другого (магістерського) рівня вищої освіти; 1 курс третього рівня вищої освіти (здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії).

ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ

ПЛАТФОРМИ ТА ЦИФРОВІ РЕСУРСИ

Duolingo <https://uk.duolingo.com/>

British Council Resources

<https://www.britishcouncil.org.ua/en/programmes/english/opportunities/schools/teacher-development/classroom-resources>

Coursera <https://www.coursera.org/>

EdX <https://www.edx.org/>

Grammarly <https://www.grammarly.com/>

Quizlet <https://quizlet.com/ua>

Nearpod <https://nearpod.com/>

Prometheus <https://prometheus.org.ua/>

Lingoda <https://learn.lingoda.com/>

Moodle <https://moodle.org/?lang=uk>

Kahoot <https://kahoot.it/>

Classtime <https://www.classtime.com/uk.html>

Wooclap <https://www.wooclap.com/>

Freerice <https://freerice.com/home>

Google Workspace (університетська платформа).